

La revolta segons la llei

El setmanari 'L'Express' ha tingut accés als informes policíacs sobre els fets del Maig del 68. És la primera vegada que ix a la llum el que va ser aquella revolta segons les autoritats, els policies del carrer i els agents secrets infiltrats entre els estudiants.

El 18 de gener del 1968, el ministre francès de Joventut i Esports, M. Missoffe, va visitar la universitat de Nanterre per conèixer el nou centre esportiu. En eixir-ne, uns cinquanta joves l'esperaven per ahucar-lo. Un agent dels Renseignements Generaux (RG), la policia francesa d'informació, va redactar el següent informe: "Un estudiant d'origen alemany, Marc Daniel Kohn-Bendit ha pres la paraula per demanar al ministre de discutir sobre la problemàtica sexual. [...] l'estudiant ha declarat que la construcció d'un centre esportiu era un mètode hitlerià destinat a dirigir la joventut cap a l'esport i a allunyar-la dels problemes reals". Açò era l'inici d'una espiral de protestes que va acabar en les barricades del Quartier Latin. L'equilibri sexual que exigia el líder estudiantil era una demanda per tal que xiques i xics pogueren entrar lliurement en les habitacions de la residència universitària, que estaven separades per sexes. Daniel Cohn-Bendit seria un dels emblemes d'aquell moviment i passaria a la posteritat amb el malnom de Dany el Roig.

En els informes de la policia que *L'Express* ha fet públics destaca, sobretot, la sorpresa amb què els diferents informadors narren uns fets que no esperaven i la comprovació que no disposaven de forces ni d'equipament per a lluitar contra una revolta relativament ben organitzada. Els papers de les diferents policies han aclarit també el nombre total de víctimes: tres. Fins ara, la història oficial en parlava de dos. El primer va ser l'agent Lacroix, de Lió, atropellat per un camió llançat sobre els policies amb una pedra sobre l'accelerador per mantenir-lo en marxa. Segons l'in-

forme, en el grup que va llançar el camió ja no hi havia estudiants sinó "grups de joves bandarres, treballadors estrangers i fins i tot prostitutes". El segon mort oficial era Gilles Tautin, un jove estudiant que es va llançar al Sena per fugir d'una càrrega de la policia. Ara, els arxius han demostrat que hi hagué un mort més al qual fins ara la policia donava per mort a causa d'una baralla amb arma blanca que no tenia res a veure amb les revoltes. L'autòpsia, fins ara secreta, revela no obstant això, que la mort va ser deguda a l'explosió d'una granada llançada per la policia.

La policia francesa no disposava de forces ni d'equipament per a lluitar contra una revolta relativament ben organitzada.

Escampar el foc a París. La policia, tot i que no va saber calibrar la importància dels fets, va tenir en tot moment constància del que passava perquè, de feia temps, tenia "talps" infiltrats entre els estudiants. El 22 de març a Nanterre, es va organitzar una assemblea per tal de protestar contra la detenció d'un estudiant que havia participat en una acció contra la delegació francesa de l'American Express. Aquell mateix dia, un infiltrat de la RG enviava un informe a la direcció general de seguretat del Minis-

teri de l'Interior. Els estudiants l'encertaven totalment, doncs, quan parlaven de control i opressió policíaca. En aquella assemblea es va formar el moviment 22 de Març, responsable de mobilitzar els estudiants. Les autoritats acadèmiques van decidir constituir un consell de disciplina contra els líders del 22 de Març, entre els quals hi havia Daniel Cohn-Bendit. Un agent de la RG va tenir una lúcida visió i va informar que allò era: "escampar el foc a París". Tenia raó. Amb el consell van començar les mobilitzacions i les detencions. Primer vingué la presa de la Sorbona, després, el 10 de maig, les barricades al Quartier Latin, i a l'endemà, una gran manifestació en la qual sindicats i partits acudien per ajudar els estudiants. El dia 20, més de sis milions de francesos es declaraven en vaga.

La nit del dia 20, la de les barricades, la policia envoltà el Quartier Latin però tingué grans dificultats per maniobrar. En un informe de la policia de París es poden llegir les queixes dels agents que no tenen ni "vehICLES blindats, ni lleugers per lluitar contra mobilitzacions a peu. A més, moltes de les unitats de comunicació per ràdio no funcionen". L'alcalde de la ciutat, Maurice Grimaud, ordenà a les seues forces que retardaren tant com pogueren la intervenció perquè havia vist molts adolescents entre els revoltats. Durant la nit, la policia estava totalment desbordada. En els registres de les comunicacions per ràdio de les diferents unitats amb la central es poden llegir coses com: "Us recorde que hi ha una barricada en la Rue Gay-Lussac i els manifestants estan muntant-ne una altra en la Rue d'Ulm. M'acabeu de demanar que

ARXIU / EFE

inicie un moviment per les dues vies però ja no puc”, “els manifestants han col·locat sobre el nostre servei d'ordre un projector enorme que ens encega” o “cal impedir de totes totes que els cotxes de policia passen al Boulevard Sant Michel perquè si no això es posarà molt malament”. La nit es va saldar amb 247 policies ferits, 63 cotxes incendiats i 469 detinguts.

Els informadors de la policia treballen aleshores de manera frenètica per intentar avançar-se als moviments dels manifestants que ja han pres gairebé tota la ciutat però es veuen envaïts per un allau de falses notícies. Els arxius recullen informes sobre possibles ocupacions del museu del Louvre, intents de volar el teatre Odeon i fins i tot col·locacions de bombes en un dels pilars de la torre Eiffel. El dia 23, l'informe d'un agent de la RG destaca que en la capçalera de la gran manifestació unitària hi havia François Mitterrand.

A més de lluitar contra els manifestants, la policia va muntar una operació per trencar l'escassetat de provisions de París que els obrers en vaga volien provocar. L'operació es va anomenar “Operació forquilla”. La policia local es va encarregar de vigilar els camions amb productes alimentaris, especialment la carn que ja començava a faltar, i, sobretot, el combustible.

En persecució de Dany. Una de les tàctiques policíiques, la d'aïllar els caps de la revolta, va tenir un cert èxit i va ajudar a restaurar l'ordre en aquella quinta república francesa que el general De Gaulle comandava amb mà de ferro. Un informe de la DG constata: “Daniel Cohn-Bendit ha passat la frontera alemanya aquesta nit a Forbach, en direcció a Frankfurt, a bord d'un vehicle matrícula 5147 V 92 de marca Citroën ID 19”. Ràpidament es va enviar una ordre a tots els controls fronterers que impedís Daniel Cohn-Bendit de tornar a França. Però encara quedava molt per fer. Una mica exageradament, el cap del dispositiu especial muntat per la policia informava el dia 24: “L'agressivitat i la violència és tal que les nostres forma-

cions han d'estar en més d'un lloc alhora... totes les barricades són en flames, sistemàticament bombardejats amb pedres, els policies repliquen amb bombes lacrimògenes”.

A poc a poc, la violència va minvar i les forces de seguretat van tornar a assetjar els revoltats en els límits del Quartier Latin i algun altre lloc del centre. El dia 30 de maig hi hagué una gran manifestació de suport a De Gaulle que significava, almenys simbòlicament, la fi de la revolta. Però els estudiants continuaven en peu i mantenien dues places fortes, que encara trigarien a ser “reconquerides”. Eren el teatre Odeon i la Sorbona, l'inici de la revolta. En els fitxers de la DG apareixen nombrosos informes dels talps infiltrats que comunicaven la distribució de les forces estudiantils: “Dues organitzacions d'estudiants comparteixen el poder, el Comitè de Coordinació dels Comitès Estudiantils, escala A i el CLEOP, Comitè de Comunicació Estudiants, Obrers i Camperols (*paisans*), escala A, primer pis”. Els talps informaren també de l'existència d'un grup de quinze joves, dirigits per un ex-pa-

racaigudista, anomenat “els Katanguesos” que amb vells fusils i barres de fusta feien de servei d'ordre. De res no va servir perquè el 14 de juny van ser sorpresos per un atac policíic que els detingué a tots. En l'Odeon, les coses eren una mica més complicades. No hi havia infiltrats, però ningú no va impedir l'entrada a un policia vestit de civil que informà del que hi havia dins: “gairebé tres mil persones, entre les quals uns cinquanta actors”. Un d'ells era el popular Michel Piccoli. Era massa gent per al pla de la policia, que pretenia reventar el subsol del teatre i entrar a colp de pic i de gas lacrimogen. Finalment, després de negociar, els invasors es van rendir sense violència i cap d'ells va ser detingut. Hi havia, segons l'informe oficial: “Molts joves, la gran majoria vestits com *beatniks*. Dues dones embarassades, una jove de divuit anys, amb la seua germana de deu...” Una hora més tard els policies retiraven les banderes roges i negres de la façana. Havia caigut l'últim castell d'aquell somni de canvi.

Imatge de les restes d'una barricada després de la nit del 25 de maig. Contra els escamots estudiantils, els policies repliquen amb bombes lacrimògenes.

Recopilat per Joan Cervera